

Muistio

Aurinkovoimalat/kaavoitus ja rakentamislupa

Aurinkovoimarakentamiseen sovelletaan samoja säännöksiä kuin muuhunkin rakentamiseen. Alueidenkäyttölain (132/1999) ja rakentamislain (751/2023) sekä niiden nojalla annettujen asetusten mukaiset alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä ja rakentamisen lupajärjestelmä asettavat puitteet niin aurinkovoimarakentamiselle kuin kaikelle muullekin rakentamiselle. Alueidenkäyttölain mukaiseen alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaavat, yleiskaavat ja asemakaavat. Valtioneuvosto päättää valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Maakuntakaavan laatii maakunnan liitto, yleiskaavan ja asemakaavan laatii kunta. Lisäksi kunnat voivat laatia yhteistyönä yhteisen yleiskaavan.

Alueidenkäyttölaki ja rakentamislaki mahdollistavat vaihtoehtoisia aurinkovoimarakentamisen ohjauksen menettelytapoja. Aurinkovoimarakentamista voidaan ohjata kaikilla kaavatasoilla. Aurinkovoimalan rakentaminen ei kuitenkaan aina edellytä kaavoitusta, vaan rakennushankkeet voivat edetä myös pelkällä rakentamisluvalla. Kaavan ja luvan tarve riippuvat aurinkovoimalan koosta ja ominaisuuksista, alueen kaavatilanteesta sekä aurinkovoimalan sijaintipaikan ja sen ympäristön ominaisuuksista. Kyse on siis tapauskohtaisesta harkinnasta, jossa esimerkiksi hankealueen pinta-alalle tai tavoiteltavalle tuotantoteholle ei voida ennalta asettaa yleisiä raja-arvoja, joiden ylityessä tulisi aina edellyttää kaavoitusta. Ratkaisevana tekijänä ei voida siten pitää myöskään sitä, onko kyseessä ”teollisen kokoluokan aurinkovoimala”, jolle ei toisaalta ole olemassa edes vakiintunutta määritelmää.

Tässä muistiossa käsitellään laajahkojen maa-asenteisten aurinkovoimaloiden rakentamisen ohjausta.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VAT) säädetään alueidenkäyttölain 3 luvussa. Tavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Tavoitteiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisten tarpeiden huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisien toiminnassa. Tavoitteista päättää valtioneuvosto.

Valtioneuvoston voimassa oleva päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista on vuodelta 2017. Tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Tavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energianhuolto

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (AKL 24 §). Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoituvat siten pääasiassa kaavoituksen kautta.

Valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla ei ole välittömiä oikeudellisia vaikutuksia yksittäisen rakentamisluvan myöntämisedellytyksiin. Vaikutukset yksittäiseen rakennushankkeeseen välittyvät kaavoituksen kautta kaavoille laissa säädettyjen sisältövaatimusten rajoissa.

Voimassa olevissa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa ei suoraan mainita aurinkoenergiaa. Tavoitteissa kuitenkin linjataan, että uusiutuvan energian tuotantoon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin varaudutaan. Tavoitteissa huomio on erityisesti bioenergian tuotannon ja käytön merkittävässä lisäämisessä sekä tuulivoimapotentiaalin laajamittaisessa hyödyntämisessä. Lisäksi tavoitteiden mukaan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet turvataan, ja voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Aurinkovoimala-alueiden suunnittelussa on luonnollisesti otettava huomioon muutkin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, kuten esimerkiksi maisemaa, luonnonarvoja ja kulttuuriperintöä, puolustusvoimien toiminnan turvaamista, lentoturvallisuutta sekä saamelaisten kotiseutualuetta ja poronhoitoaluetta koskevat tavoitteet.

Maakuntakaava

Maakunnan suunnittelusta säädetään alueidenkäyttölain 4 luvussa. Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueidenkäytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Maakuntakaavassa osoitetaan valtakunnallisia, maakunnallisia, seudullisia ja ylikunnallisia alueidenkäyttötarpeita ja se voidaan laatia myös osa-alueittain tai tiettyä alueidenkäyttömuotoa tai useita alueidenkäyttömuotoja koskevana vaihemaakuntakaavana. Maakunnan liitto vastaa maakuntakaavan laatimisesta. Maakuntakaavan hyväksyy maakunnan ylin päättävä toimielin. (AKL 25–27 ja 31 §)

Maakuntakaavan sisältövaatimuksista säädetään alueidenkäyttölain 28 §:ssä. Pykälän mukaan sisältövaatimukset on otettava huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää. Pykälässä säädetään myös, että maakunnan suunnittelussa otetaan huomioon valtakunnalliset tavoitteet sovit- taen ne yhteen alueidenkäyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa.

Maakuntakaava ohjaa yksityiskohtaisempaa kaavoitusta. Maakuntakaavalla ei tule ratkaista merkitykseltään ja vaikutuksiltaan paikallista alueidenkäyttöä, jonka ratkaiseminen on kuntakaavoituksen tehtävä. Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin yleiskaavan ja asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. (AKL 32 §)

Maakuntakaavan rakentamisrajoituksista säädetään alueidenkäyttölain 33 §:ssä.

Kuten muunkin alueidenkäytön osalta, tarvetta maakuntakaavatasoiseen ohjaamiseen on arvioitava aurinkovoimarakentamisenkin tapauksessa muun muassa sen vaikutusten laajuuden kautta. Aurinkovoimahankkeilla ei ole lähtökohtaisesti sellaista valtakunnallista, maakunnallista tai ylikunnallista merkitystä ja vaikutuksia, että niiden suunnittelu ja toteuttaminen edellyttäisi niiden käsittelyä maakuntakaavassa. Aurinkovoimalan rakenteet ovat matalahkot ja näkyvät lähinnä lähimaisemassa eikä aurinkovoimalalla ole tuulivoimalan kaltaisia melu- ja välkevaikutuksia. Tarvittaessa potentiaalisia aurinkovoiman tuotantoon soveltuvia alueita voidaan osoittaa maakuntakaavassa esimerkiksi osa-alueen erityisominaisuutta kuvaavalla kaavamääräyksellä, joka ei estä alueen käyttämistä muuhun toimintaan eikä sulje pois aurinkovoima-alueiden sijoittumista myöskään näiden alueiden ulkopuolelle. Ohjattaessa aurinkovoiman tuotantoa maakuntakaavalla edellä mainitulla tavalla on yleensä syytä käyttää myös yksityiskohtaista suunnittelua ohjaavia suunnittelumääräyksiä. Maakuntakaavassa voidaan myös antaa aurinkoenergiaa koskevia yleismääräyksiä.

Aurinkovoimarakentamista suoraan ohjaavien kaavamääräysten lisäksi aurinkovoimarakentamista ja sen yksityiskohtaista suunnittelua ohjaa myös maakuntakaavan muu sisältö. Kaavassa voi olla osoitettu muun muassa luonnon- tai kulttuuriympäristön erityisiä arvoja sisältäviä alueita tai kohteita mahdollisine niihin liittyvine kaavamääräyksineen. Näistä tulevat rajoitukset on otettava huomioon myös aurinkovoimarakentamisen osalta siltä osin kuin ne voivat sitä koskea, vaikkei aurinkovoimarakentamista olisi erikseen niissä mainittukaan. Aurinkovoimarakentamisen suunnittelua ohjaavia määräyksiä voi sisältyä muidenkin alueidenkäyttömuotojen, kuten taajamatoimintojen tai liikennealueiden kaavamääräyksiin.

Yleiskaava

Yleiskaavasta säädetään alueidenkäyttölain 5 luvussa. Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaavan päätehtävänä on siten kunnan alueidenkäyttötavoitteiden osoittaminen ja asemakaavoituksen ohjaaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös rakentamisen ja muun alueidenkäytön ohjaamiseksi tietyllä alueella. Kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla. Yleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto. (AKL 35–37 §)

Yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään alueidenkäyttölain 39 §:ssä. Sisältövaatimukset on otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoitteet ja tarkkuus edellyttävät. Aurinkoenergiarakentamisen kannalta keskeisiä sisältövaatimuksia ovat muun muassa energiahuollon tarkoituksenmukainen järjestäminen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla, rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen sekä ympäristöhaittojen vähentäminen. Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon myös maakuntakaavan ohjausvaikutus.

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Asemakaavassa voidaan kuitenkin tietyin edellytyksin poiketa yleiskaavasta, jos yleiskaava on ilmeisen vanhentunut (AKL 42 §). Yleiskaavaan liittyy suoraan lain nojalla kaavan toteutumista turvaava ehdollinen rakentamisrajoitus. Yleiskaavassa voidaan myös määrätä ehdottomasta rakentamisrajoituksesta ja toimenpiderajoituksesta. (AKL 43 §)

Kunnat voivat yleiskaavoituksessa tutkia ja osoittaa aurinkovoimamala-alueita kunnan alueella. Yleiskaavallisen tarkastelun merkitys korostuu esimerkiksi kunnissa, joiden aurinkovoimapotentiaali on merkittävä sekä alueilla, joilla aurinkovoimarakentamisen ja muun alueidenkäytön yhteensovittamistarve on suuri. Tällaisia alueita ovat esimerkiksi taajamien lähialueet sekä alueet, joilla on sellaisia erityisiä luonnon- tai kulttuuriarvoja, joiden säilyttäminen edellyttää laajemman alueen yleispiirteistä suunnittelua. Lisäksi yleiskaavalla voidaan selvittää kunnan alueelle sijoittuvien yksittäisten aurinkovoimahankkeiden yhteisvaikutuksia.

Aurinkovoimarakentamista suoraan ohjaavien kaavamääräysten lisäksi aurinkovoimarakentamista ja sen yksityiskohtaista suunnittelua ohjaa myös yleiskaavan muu sisältö. Muusta sisällöstä tulevat rajoitukset on otettava huomioon myös aurinkovoimarakentamisen osalta siltä osin kuin ne voivat sitä koskea, vaikkei aurinkovoimarakentamista olisi erikseen niissä mainittukaan.

Suunnittelutarvealue

Suunnittelutarvealueesta säädetään alueidenkäyttölain 16 §:ssä. Suunnittelutarvealueella tarkoitetaan aluetta, jonka käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden,

vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen. Kunta voi lisäksi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tai rakennusjärjestyksessä osoittaa suunnittelutarvealueeksi myös alueen, jolla sen sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä tai jolla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä. Suunnittelutarvealueeseen liittyvästä laajennetusta lupaharkinnasta eli sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella säädetään rakentamislain 46 §:ssä. Suunnittelutarpeesta ranta-alueella säädetään alueidenkäyttölain 72 §:ssä.

Suunnittelutarvealuetta koskevien säännösten tarkoituksena on estää sellainen suunnittelematon alueidenkäyttö, josta aiheutuisi taloudellisesti, yhdyskuntarakenteellisesti tai ympäristöllisesti haitallista kehitystä. Jos aurinkovoimahanke sijoittuu suunnittelutarvealueelle, hankkeen toteuttaminen edellyttää rakentamislain 46 §:n mukaista laajennettua rakentamislupaharkintaa (sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella). Jos mainituissa pykälässä säädetyt edellytykset eivät täyty, aurinkovoimahankkeen toteuttaminen edellyttää kaa-voitusta (eli käytännössä asemakaavan laatimista). Aurinkovoimarakentamisen kannalta olennainen on lisäksi alueidenkäyttölain 16 §:n 2 momentin säännös, jonka mukaan suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Aurinkovoimahanke voi siten edellyttää rakentamislain 46 §:n mukaista laajennettua lupaharkintaa ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi, vaikka hanke ei sijoittuisi suunnittelutarvealueelle. Aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten merkittävyyttä harkittaessa otetaan huomioon muun muassa hankkeen koko ja ominaisuudet sekä sijaintipaikan ja sen ympäristön ominaisuudet.

Alueidenkäyttölain 44 §:ssä säädetään yleiskaavan käytöstä rakentamisluvan perusteena. Pykälän mukaan oikeusvaikutteista yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakentamisluvan perusteena rakentamislain 46 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä niillä alueilla, joilla yleiskaavassa on siitä erikseen määrätty. Määräys ei voi koskea aluetta, jolla maankäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista. Edellytyksenä on lisäksi, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella.

Ennen vuoden 2017 lakimuutosta alueidenkäyttölain 44 § koski vain enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen rakentamista. Vuoden 2017 lakimuutoksella pykälä muutettiin koskemaan rakennuksen rakentamista. Vuoden 2025 alusta voimaan tulleen rakentamislain säätämisen yhteydessä pykälän sanamuotoa muutettiin siten, että pykälästä poistettiin sana 'rakennus'. Pohdintaa on herättänyt se, voitaisiinko pykälää soveltaa nykyisin myös esimerkiksi aurinkovoimahankkeisiin. Lakimuutosten perusteluissa asiaan ei oteta kantaa eikä asiasta ole tällä hetkellä oikeuskäytäntöä. Alueidenkäyttölakiin ei myöskään tällä hetkellä sisälly aurinkovoimarakentamista koskevia erityisiä säännöksiä eli toisin sanoen yleiskaavan käytöstä aurinkovoimalan rakentamisluvan perusteena ei säädetä vastaavalla tavalla kuin tuulivoimayleiskaavoituksesta.

Lähtökohtaisesti voidaan siis todeta, että sellaisen aurinkovoimalan, joka sijoittuu suunnittelutarvealueelle tai jolla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, rakentaminen edellyttää joko asemakaavoitusta tai sitä, että rakentamislain 46 §:n mukaiset sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella täyttyvät. Alueidenkäyttölain 44 §:n soveltamista aurinkovoimahankkeeseen ei kuitenkaan voida poissulkea kuten edelläkin todetaan.

Asemakaava

Asemakaavasta säädetään alueidenkäyttölain 7 luvussa. Alueidenkäytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Asemakaavan muutos voidaan laatia myös

vaiheittain. Asemakaavan hyväksyy kunnanvaltuusto. Valtuuston päätösvaltaa voidaan johtosäännössä siirtää kunnanhallitukselle tai lautakunnalle. (AKL 50–52 §)

Asemakaavan sisältövaatimuksista säädetään alueidenkäyttölain 54 §:ssä. Asemakaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleispiirteisten kaavojen ohjausvaikutus. Jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, asemakaavan laadintaa ohjaa maakuntakaava. Tällöin asemakaavaa laadittaessa on soveltuvin osin otettava huomioon myös yleiskaavan sisältövaatimukset. Jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla on oikeusvaikutteinen yleiskaava, oikeusvaikutteinen yleiskaava ohjaa asemakaavan laadintaa. Aurinkoenergiarakentamisen kannalta keskeisiä sisältövaatimuksia ovat etenkin terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä koskeva vaatimus sekä rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön vaalimista koskeva sisältövaatimus.

Rakennuskohdetta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa eikä asemakaava-alueelle saa sijoittaa toimintoja, jotka aiheuttavat haittaa kaavassa osoitetulle muiden alueiden käytölle. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten tai häiriöitä aiheuttavien ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. (AKL 58 §)

Asemakaavan laatiminen on tarpeen, kun aurinkovoimarakentamisen ja muun alueidenkäytön yhteensovittamistarve ja rakentamisen ohjaustarpeen yksityiskohtaisuus sitä edellyttävät. Asemakaavoitusta edellytetään luonnollisesti myös silloin, kun aurinkovoimala sijoittuu jo asemakaavoitetulle alueelle ja tarvitaan asemakaavamuutos. Kuten edellisessä suunnittelutarvealuetta koskevassa kappaleessa todetaan, sellaisen aurinkovoimalan, joka sijoittuu suunnittelutarvealueelle tai jolla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, rakentaminen edellyttää joko asemakaavoitusta tai sitä, että rakentamislain 46 §:n mukaiset sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella täyttyvät.

Aurinkovoimarakentamista suoraan ohjaavien kaavamääräysten lisäksi aurinkovoimarakentamista ohjaa myös asemakaavan muu sisältö. Muusta sisällöstä tulevat rajoitukset on otettava huomioon myös aurinkovoimarakentamisen osalta siltä osin kuin ne voivat sitä koskea, vaikkei aurinkovoimarakentamista olisi erikseen niissä mainittukaan.

Rakentamislupa

Rakentamisluvasta säädetään rakentamislain 42 §:ssä. Pykälän 1 momentissa luetellaan tilanteita, joissa rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa. Aurinkovoimaloiden osalta olennainen on momentin 8 kohta, jonka mukaan erityistä toimintaa varten rakennettava alue, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle, edellyttää rakentamislupaa. Aurinkovoimalan rakentamiseen voidaan tarvita rakentamislupa myös pykälän 2 momentin perusteella, jonka mukaan: ”uuden rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa myös, jos rakentamisella on vähäistä merkittävämpää vaikutusta alueiden käyttöön, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön tai ympäristönäkökohtiin, rakentaminen edellyttää viranomaisvalvontaa olennaisten teknisten vaatimusten toteutumisen varmistamiseksi tai rakennusvalvonnan on tarpeen valvoa rakennuskohteen rakentamista yleisen edun kannalta”.

Rakentamisluvan myöntämisestä säädetään rakentamislain 43 §:ssä. Rakentamislupa koostuu alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Rakentamisluvan myöntää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytysten olemassaolon erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa).

Rakentamishankkeen sijoittamisen edellytyksistä säädetään rakentamislain 44 §:ssä (asemakaava-alueet), 45 §:ssä (muut kuin asemakaava-alueet) ja 46 §:ssä (suunnittelutarvealue). Rakentamishankkeen toteuttamisen edellytyksistä säädetään rakentamislain 48 §:ssä.

Kuten edellä on todettu, sellaisen aurinkovoimalan, joka sijoittuu suunnittelutarvealueelle tai jolla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, rakentaminen edellyttää joko asemakaavoitusta tai sitä, että rakentamislain 46 §:n mukaiset sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella täyttyvät. Suunnittelutarvealueella sijoittamisen edellytyksenä on rakentamislain 46 §:n mukaan, että rakentaminen rakentamislain 45 §:ssä säädettyjen edellytysten (sijoittamisen edellytykset asemakaava-alueen ulkopuolella) lisäksi 1) ei olennaisesti vaikeuta kunnan kaavoituskatsauksen mukaista yleis- tai asemakaavan laatimista; 2) ei johda vaikutuksiltaan sellaiseen merkittävään rakentamiseen tai aiheuta sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia, jotka edellyttävät asemakaavan laatimista; sekä 3) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palveluiden saavutettavuuden kannalta. Kaikkien näiden edellytysten on täytyttävä, jotta rakentamislupa voidaan myöntää. Jos edellytykset eivät täyty, aurinkovoimahanke edellyttää asemakaavoitusta. Kuten edellä tässä muistiossa on todettu, alueidenkäyttölain 44 §:n soveltamista aurinkoenergiահankkeisiin ei kuitenkaan voida sulkea pois, koska asiasta ei ole oikeuskäytäntöä.